

Основни насоки в работата на съдиите на линия

1. Да изпълнява своите задължения в съответствие с изискванията на МТФ.
2. Да бъде облечен в съответната униформа или облекло, което да не е в бял, жълт или друг светъл цвят.
3. Да бъде винаги навреме, когато трябва да изпълнява задълженията си на корта.
4. Да заеме такава позиция на корта, която да му гарантира най-добър поглед към линията за която отговаря.
5. Да отсъжда попаденията на всички топки, само за линията, за която отговаря. Да не взема отношение за отсъжданията по другите линии.
6. Да отсъжда „фут фолт“, когато отговаря за основната, страничната или централната сервис линия.
7. Когато поради някаква причина не е видял попадението на топка, своевременно да сигнализира за това на съдията на стол.
8. Да коригира незабавно направено от него погрешно отсъждане.
9. Никога да не обявява „аут“, преди топката да е попаднала извън очертанията на корта.
10. Да запази спокойствие в случаите, когато съдията на стол коригира негово отсъждане. Да насочва всички отправени към него въпроси от страна на играчите към съдията на стол. Изключение от това са случаите, в които е отсъдил „фут фолт“ и играчът иска да знае с кой крак го е направил.
11. Да докладва на съдията на стол за всяко едно нарушение на Кодекса за поведение, което не е било забелязано от последния.
12. Да съпровожда играча до съблекалнята, при прекъсване за ползване на тоалетна или смяна на екипа, за да гарантира, че прекъсването няма да бъде използвано за други цели. В случаите, когато играчът наруши правилата, съдията на линия, трябва да го информира, че ще уведоми за това съдията на стол.
13. Да не хваща топки и не държи кърпи на играчите.
14. Да не разговаря със зрителите.
15. Никога да не аплодира играчите.
16. Да не напуска корта без получено разрешение от съдията на стол.

Позиции и сигнали

Запомнете, че сигналът за добра топка, трябва да бъде даден, когато топката е около 1 м отвътре на линията. Когато сигналът е „аут“ или „фолт“, сигнала с ръка винаги е след гласовия.

Техника на Съдии на Странични линии и Централен сервис: те имат две позиции свободна и работна.

Между точките съдията е в свободна позиция: изправен, краката разкрасени на ширината на раменете, ръцете за гърба.

Когато играчът са подготвя да сервира и по време на точката, съдията е в работна позиция- леко сгънати колене, ръцете поставени на коленете, гърба изправен, погледа напред.

При сигнал за „аут/фолт”, ръката се изнася встрани, като продължение на рамото, перпендикулярно на земята, дланта със събрани пръсти, тялото не се изправя.

При сигнал „добра топка”, ръцете са изпънати надолу и леко напред с допрени длани, тялото не се изправя.

Ако съдията трябва да се придвижи от линията за централен сервис към странична линия, той трябва да го направи бързо и дискретно, като сигнала за добра топка може да се направи и само с едната ръка.

Корекции на отсъжданията “Correction” и “Фут Фолт” се сигнализират с ръка изпъната нагоре.

Техника на Съдии на основната линия

Съдията седи в позиция на очакване, не е облеганат назад на стола, гърба е изправен, ръцете поставени на коленете, стола е леко завъртян към съдията на стол.

Когато прави сигналите с ръце, съдията на основната линия, трябва да се съобразява с това къде седи съдията на стол.

Когато съдията на стол е от другата половина на корта сигналите се дават съответно ръката изнесена встрани на височината на рамото или двете ръце изнесени напред и леко надолу.

Когато съдията на стол е от същата половина на корта, ръката се изнася напред и тялото е леко завъртяно към съдията на стол или двете ръце са изнесени напред и леко надолу и под лек ъгъл.

Техника на Съдията на Сервиса

Съдията на сервиса седи в позиция на очакване не е облеганат на стола, гърба е изправен, ръцете поставени на коленете, той се концентрира върху линията, когато сервиращия започне движението.

Всички съдии на линия

Ако не са видели попадението на топката, трябва незабавно да сигнализират за това на съдията на стол: двете длани пред лицето, под нивото на брадата.

Съдиите (обикновено това е съдията на сервиса) помагат на съдията на стол: в меренето на мрежата след всеки сет, подготвянето на топките за смяна 1-2 гейма преди това, съпровождат играча до тоалетната (при женски мачове това трябва да са съдии жени) и отговарят това прекъсване да бъде използвано по предназначение.

Въведение

Работата на съдиите на линия е от решаващо значение, за безпроблемното провеждане на всяка среща.

Добрите отсъждания правят работата на съдията на стол лесна:

Добре усвоената техника, дава възможност, за прецизно отсъждане на топките - вашите очи трябва да са насочени към най-доброто място в точния момент. Човешкото око не е в състояние да види бързо движещ се обект, затова се използва т.н. техника на гледане на топката: изпреварващо фиксиране на момента на докосване на топката с корта, за да може с точност да се види белега. Ако топката се следи с поглед се вижда размазано петно и не може да се направи правилно отсъждане.

- Внушавайте увереност с вашето отношение и чрез вашите обявявания – продавайте си отсъжданията!

- Ако топката докосне линията е добра

- Добрата концентрация е важна-лошите отсъждания са винаги в резултат от липса на концентрация!

- Бъдете винаги точни, не закъснявайте: сутринта за мачовете и преди всяка ротация през деня

- Спазвайте напътствията на Капитана на екипа си, мястото и времето за всяка смяна

- Съдийството е работа в екип, съдиите на линия и съдиите на стол, работят заедно: визуалния контакт със съдията на стол е необходим на всяка смяна на полетата и след близко отсъждане

Влизане в корта

Съдиите влизат в корта подредени от капитана, според мястото си на корта:

- Застанете на мястото си на корта до идването на играчите, ако сте седнали, станете когато играчите излязат на корта, бъдете еднакви с другите членове на отбора ви.

- Не показвайте емоции.

- Бъдете концентрирани на 100% от излизането на корта до напускането му.
- Излизане от корта- по обратния начин- първия който е влязъл, ще излезе последен!

Задължения:

- Обявявайте всички топки на вашата линия, никога не коментирайте решенията взети от другите съдии
- Колкото по-близо е топката до линията ви, толкова по-силно и уверено трябва вие да я обявявате: продавайте си отсъжданията
- Заемете най-удобната за вас позиция от която да гледате своята линия. Ако играча ви застане на пътя се преместете навън или навътре в корта
- Дайте сигнал „не видях топката” към съдията, ако играчът мине пред вас и не можете да видите попадението
- Незабавно се коригирайте, ако сте сигурни, че сте направили грешно отсъждане; не коментирайте след корекция от съдията на стол; ако играча ви пита нещо, го насочвайте към съдията на стол
- Обявявайте фут фолт, ако сте на основна или на дългите линии
- Никога не обявявайте топка преди тя да е докоснала корта
- Незабавно уведомявайте съдията на стол, ако е нарушен Кодекса за поведение от играча и той не е чул или видял нещо (обида на съдия или подавач или неприличен жест)
- Не хващайте топки и не се занимавайте с кърпите на играчите
- Не говорете със зрителите
- Не напускайте корта без разрешение от съдията на стол

Техника

Позицията

- На дългите линии съдиите са седнали по време на разгриването (стават, когато съдията каже 2 минути) и по време на почивката при смяна на полетата(стават, когато единия от играчите стане или съдията каже „време”); по време на игра те са винаги изправени. Работната позиция се заема малко преди играчът да си подхвърли топката за изпълнение на първи сервис. Свободната позиция се заема веднага след приключване на точката, поглед към съдията на стол.
- На основна и сервис линия съдиите са седнали през цялото време. При тях работната позиция е : изправени рамене, краката не са кръстосани, ръцете са положени на бедрата

Глас и сигнали

- Обявяването на топка в „аут” става като се извършват 2 последователни действия: първо се обявява: „out”, „fault”, „foot fault” или „correction”, последвано от сигнала с ръка. Гласовият сигнал трябва да бъде бърз (без изчакване) и висок.

- Всички топки трябва да бъдат обявявани. Извикването трябва да бъде убедително и да показва сигурност. При обявяване на „фут фолт“, играчът трябва да е ударил топката.

Съществуват 4 различни сигнала с ръце:

- Аут/фолт: ръката е хоризонтална на нивото на рамото, сочи в посоката в която топката е отишла в аут
- Фут фолт: ръката е вдигната вертикално нагоре, дланта сочи напред
- Сигнал „топката е добра“: ръцете са изпънати надолу и леко напред с допрени длани
- Сигнал „не видях топката“: трябва да подадете сигнала бързо към съдията на стол: дланите събрани под нивото на брадата, погледнете към съдията на стола, ако разиграването продължи, продължете да следите топката

Задържайте сигналите с ръце достатъчно дълго, за да могат съдията на стол и зрителите да ги видят

Къде и как да гледаме?

- Трябва да фиксираме линията, както и частта зад нея. Важно е да гледате точното място в точния момент за да дадете прецизно отсъждане.
- Не следвайте постоянно топката, фиксирайте отскока
- Фиксирайте линията точно преди отскока
- Концентрирайте се върху зоната където топката ще отскочи, недейте да държите очите си фиксирани към линията по време на разиграването
- На сервис линията: погледнете играча и когато започне движението за изпълнение на сервис се концентрирайте върху линията и частта точно зад нея.
- Винаги трябва да изчаквате топката да докосне корта, за да направите отсъждане: дори когато траекторията и предвещава да отскочи далеч извън очертанията на корта
- Не се колебайте да се придвижите навън или навътре в корта, ако посрещача ви пречи
- Ако топката е много близо до линията на червен корт, задръжте си погледа върху белега, за да може ако съдията на стол ви извика да го покажете
- Не гледайте играча при близко отсъждане
- Бъдете винаги във визуален контакт със съдията на стол, особено след близки и трудни отсъждания.

Как да действаме при:

1. Фут фолт:
  - Гледайте краката на сервиращия при започване на движението и извикайте „фут фолт“ след удара по топката и достатъчно силно за да спрете играта. Ако играчът ви попита с кой крак, му отговорете ясно: left/right. Никога не се ангажирайте в разговор с играча и запомнете, че фут фолта е грешка като всички останали и трябва да се обявява.
2. Overrule:

- Ако установите че сте направили грешка в отсъждането си, се коригирайте бързо и ясно: кажете „correction” и ако сте обявили „аут”, покажете сигнала за добра топка към съдията на стола.

- Ако съдията на стол ви коригира: не реагирайте по никакъв начин!
Останете в свободна позиция, не показвайте емоции, забравете веднага за корекцията, мислете за следващото си отсъждане, останете във визуален контакт със съдията на стола

Общуване

- Съдията на стола, се нуждае от вас!
- Трябва да работите в екип
- Поддържайте визуален контакт след всяко отсъждане и при всяка смяна на полетата
- Ако съдията не забележи нарушение на Кодекса за поведение, вие трябва да му помогнете: Вдигнете си ръката, отидете бързо при него и му обяснете кратко и ясно какво сте чули или видели, след което бързо се върнете на мястото си, поведението ви трябва да бъде дискретно
  - Ако съпровождате играч до тоалетната, трябва да се уверите, че не получава никакви съвети или указания или не си взима душ. Ако играчът извърши нарушение, трябва да го информирате за това: “This is not allowed, I have to report it to the Umpire”.
  - При завръщането си на корта, незабавно да уведоми съдията на стол.

Последни съвети:

Забравете за последното си отсъждане!

Винаги се концентрирайте за следващото!

Никога не забравяйте, че най-важното отсъждане е следващото!

Кодекс на съдията

Никога не консумирайте алкохол в района на турнира!

Не е разрешено да се дават интервюта без разрешението на Супервайзъра.

Приемете неутрално поведение във всеки момент, не показвайте никакви емоции: нито радост, нито тъга, не аплодирайте играчите и не ги подкрепяйте ако сте извън корта, но с униформа.

Напомняне: Съдията на линия трябва да отсъжда своята линия и никога да не коментира своите колеги!